

KONGRESSZUS UTÁN

1975. március 17-22 között ülésezett a Magyar Szocialista Munkáspárt XI. kongresszusa. Erről beszélgettünk Dr. Antalfy György professzorral, aki mint Csongrád megye küldötte vett részt a kongresszuson.

- Professzor elvtárs, ha összehasonlítja az MSZMP X. és XI. kongresszusát, milyen lényeges különbséget lát a kettő között?

Véleményem szerint, ha a két kongresszust összehasonlítjuk, leglényegesebb különbség az, hogy ezuttal a hangsúly a párthatározatok és a párt elhatározások következetesebb végrehajtására irányult, akár gazdasági, akár politikai, akár kulturális kérdésekről legyen szó.

Az előző kongresszuson az elhangzott határozatokon volt a hangsúly, most pedig különös figyelmet szenteltek a X. kongresszuson megjelölteknek és azok következetes végrehajtásának, Erre egyébként az 1972. novemberi KB ülés - amikor összegezte a X. kongresszus határozatainak végrehajtását - rámutatott, és így ez tulajdonképpen folyamatban volt.

- Hogyan foglalná össze a kongresszusnak, elsősorban a programnyilatkozatnak az állam fejlődésére vonatkozó megállapításait?

Jelenleg Magyarországon proletárdiktatura van, amint azt Kádár elvtárs is kifejezésre juttatta. A külső körülményeket is figyelembe véve további lépéseket kell tenni a demokratizálás, természetesen a szocialista értelemben vett demokratizálás felé.

- Itt vetődik fel az a kérdés, amely már korábban is felmerült, nevezetesen az, hogy deklarálva eddigi sikereinket ne változtassuk-e meg Hazánk nevét Magyar Szocialista Köztársaságra. Ezt annak idején elvetették. Van-e ezzel kapcsolatban valamilyen újabb elképzelés?

Ez a deklaráció még nem történt meg sem párt, sem állami normatívákban, de az biztos, hogy nagyon jelentős lépéseket tettünk előre. Erre a deklarációra esetlegesen egy későbbi alkotmánymódo-

sítás, vagy egy újabb alkotmány kidolgozása során kerülhet sor.

- Jelenlegi társadalmunkban hol találhatók meg a kommunista társadalom csirái; mennyiben lehetünk optimisták?

Lehetünk optimisták, ha pl. a tulajdoni és társadalmi viszonyokat nézzük. Ezek fejlesztésével a szövetkezeti tulajdonnak az az állami vagy össznépi tulajdonhoz való közelítésével lehetne megjelölni a fejlődés útját.

- Miben látja ön a tagkönyvcseré okait és szükségességét?

Ez semmiképpen sem jelent párttisztogatást, mint erre Pullai elvtárs a korreferátumában rámutatott; ez inkább azt jelenti, hogy rendezni kell a párt sorait, el kell beszélgetni a párttagokkal, hogy azok mindegyike egyirányban cselekedjék, tehát a párt cselekvési egységének a megvalósítását szolgálja. Ez arra irányul, hogy a párt akcióegysége megvalósuljon. Főleg az olyan közömbös tagokat érintheti, akik pl. nem járnak taggyűlésre, nem vállalnak pártmunkát, vagy akik a párt normáival ellentétesen cselekszenek, nem úgy, ahogyan a párt szervezeti szabályzatában meg van jelölve.

- Milyen intézkedések várhatók a jogpropaganda jobbá tétele érdekében?

Ez részben jelentkezni fog az iskolában az állampolgári ismeretek elsajátításában, részben a jogi esmeretterjesztéssel. Személyes meggyőződésem viszont, hogy a jogismeret hatékonysága akkor lesz valóban megvalósítható, ha a jogszabályok dzsungeljében valamiféle rendet teremtenek és olyan hosszú időre szóló, stabil jogszabályok születnek, amelyet nem-jogászoknak is meg kell ismerni. Sajnos ma az a helyzet, hogy közvetlenül a joggal foglalkozók is alig tudják követni az egymásutáni jogszabályokat.

- A felszólalók érintettek konkrétan is néhány fontos területet; ezeket a felszólalásokat milyen mértékben veszik figyelembe? Gondolok itt például a debreceni egyetem rektorhelyettesének felszólalására a vidéki filozófus képzéssel kapcsolatban.

Meg vagyok arról győződve, hogy a Központi Bizottság a jegyzőkönyvek alapján a vita során el nem hangzottak alapján is át fogja tekinteni a javaslatokat, és ennek megfelelően szerintem lesz hatása az elhangzottaknak és az írásban beadott "felszólalásoknak" is.

- A kongresszuson nagy teret szenteltek a kulturális-ideológiai kérdéseknek. A fejlődés jó irányu, de még jelentkeznek különböző problémák. A kérdésünk az, hogy az ezek elleni harc milyen formában fog folyni; felhasználnak-e adminisztratív eszközöket továbbra is, vagy pedig az eddigieknél is jobban előtérbe kerül a meggyőzés?

Nekem az a meggyőződésem a pártkongresszuson elhangzottakból, hogy inkább a meggyőzés, és főleg azt hiszem, hogy ha a kommunisták a különböző kulturális kérdésekben megfelelő egységes platformot képviselnek, nem kerül és nem is kerülhet sor adminisztratív intézkedésekre. Egyet azonban tudomásul kell venni a kulturális és ideológiai életben, azt hogy ma már a marxizmus teljes elfogadásának platformjáról kell kiindulni. Ez nem zárja ki a vitákat, sőt a tévedés szabadságát is megadja, de az alapvető platformnak a marxizmus-leninizmusnak kell lennie.

- A kongresszus hangsúlyozta, hogy a marxizmus-leninizmus oktatását erősíteni kell, különösen az egyetemeken. Ez konkrétan mit jelent a mi Karunk esetében?

Karunkon megfelelően magas szintű a marxista képzés, de itt is jobban kellene közelíteni a kar szakmai ismereteihez. Ez nem azt jelenti, hogy a jogi karon csak jogászok, a bölcsész karon csak filozófusok oktassanak, de igenis a marxista oktatóknak többek között olyan megoldásokkal kellene ezt a munkát végezni, amely az adott kar profiljához messzemenően kapcsolódik.

- Felmerültek az életmóddal kapcsolatos problémák is. Ön szerint melyek ezen problémák megoldásának utjai?

Erre az lehetne a válasz, hogy itt is - mint minden kérdésben - erősíteni kellene a szocialista jelleget. Meggyőződésem, hogy kellene és lesznek is olyan rendszabályok, amelyek ezeket a problémákat meg fogják szüntetni.

-Önt ismét beválasztották a megyei VB tagjai közé. Ez egy kollektív testület. Van-e valamiféle speciális feladatköre ebben a testületben, illetve hogy mennyire veszik figyelembe az Ön szakterületét?

Minden napirendi pont tárgyalásakor természetesen figyelembe veszik, bár én elsősorban mint jogász és ideológus veszek részt a megyei pártbizottság munkájában, mint ahogy eddig is résztvettem.

Végezetül annyit szeretnék hozzátenni - amit ugyan nem mondtam el a kongresszuson, de azt hiszem, hogy amikor mi az államélet és a szocialista demokrácia fejlődéséről beszélünk, akkor ezt a fogalmat leszűkítve a mi belső viszonyainkra értjük. Meggyőződésem szerint az államélet fejlesztése, mint fogalom magában foglalja az állam külpolitikai funkcióját is, tehát ezt is tovább kell erősíteni, annál is inkább, mert ma már nálunk a módosított alkotmányban a Magyar Népköztársaság külpolitikai célkitűzései alkotmányjogilag is rögzítve vannak, amiből következik az, hogy nemcsak erősíteni kell a külső funkciót, hanem ma már politikai és jogi kötelességünk az alkotmánynak ezt a tételét a gyakorlatban szolgálni.